

KELET.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Hirdetési díjak:

Ötször hasábozott garmond sor vagy annak tere 6 kr. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nagyobb és gyakori hirdetéseknek külön kedvezményt is nyújt a kiadóhivatal.

Hirdetéseket fűlvesznek:

Bécsben: Oppelk Alajos (Wollzeile 22). Haase
stein et Vogler. Wien
Wallfischgasse Nr. 10.

Nyitóléri csekkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő

Szerkesztői szállás:

Belkirály-utca szeglet trencsin-vár 7. szám hová a lap szel-
lemi részét illető közlemények czimzendők.

Az értékes cikkek díjaztatnak.

Kéziratok nem adatnak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések
küldendők.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

A
„KELET”
politikai és közgazd. napilap

1874. második fél évi folyamára.

„KELET” előfizetési ára:

Egy évre	12 frt.
Félévre	6 frt.
Negyedévre	3 frt.
Egy hóra	1 frt.
Egyes szám ára	5 kr.

A lap szétküldésénél előforduló zavar kiküldése tekintetéből vidékről 1 hónapra előfizetést nem fogadhatunk el.

Az előfizetési pénzek, legcélszerűbben posztai utalvánnyal kiadó Stein János könyvkereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpénzszámlával szolgálunk.

A „KELET” kiadóhivatala.

A képviselőválasztások és a papság.

I.

Több mint egy évtized telt le azóta, hogy az olasz parlamentben korunk egyik legjelesebb államférfia, Cavour egy indítványa fogadtatott el, mely szerint parlamenti bizottság küldetett ki a legutóbbi képviselőválasztások alkalmával vallási befolyás útján elkövetett visszaéléseknek megvizsgálására. Ezen indítvány állítá föl először kellő szabadsággal azon épen oly fontos, mint érdekes kérdést, hogy vajjon meddig terjedhet a papság legitim befolyása a politikai ügyekre általában, s különösen a parlamenti választásokra?

Megérdemli e kérdés, hogy mi is foglalkozunk vele, nemcsak a legutóbbi választások alkalmával hazánkban is szerzett tapasztalatokból, hanem főleg az ultramontanok táborában egy idő óta észlelhető ama pártalakítási mozgalmaknál fogva, melyek igen valószínűvé teszik, hogy a jövő választások idején hazánk kath. papsága fegyvertárának egész készletét a politikai küzdelem homokjára viendí.

Elméletileg misem egyszerűbb, mint a feltevések kérdése. Kizárólag a nép vallásérkeinek szentelni tevékenységét, távol tartani magát minden politikai párt üzemeltől s minden kivétel nélkül nyújtani lelki vigasztalást a politikai pártusák sebesültjeinek, — ez lenne a papság valódi hivatása, ez szerepének

és kötelességeinek eszménye egy szabad államban.

Tulbecsülők azonban az emberi természetet, ha a papságtól politikai ügyek iránti teljes közönyt és abszolút érdektelenséget követelnők. Sőt nem egy alapos érv harcra a papság politikai befolyásának egyenes igazolása mellett. Miként is maradhatna közönyt akor, midőn oly férfiak megválasztásáról van szó, kik a törvények alkotása által döntő befolyást hivatják gyakorolni az egyház állapotára s híveiknek sorsára? Miként lehetne egyedül néma és fegyvertelen az általános mozgalmak közepette, egyedül száműzve az általános szabadság köréből s azon küzdelemből, melyben legfontosb érdekei fölött foly a harc? E jog oly természetes és legitim, hogy alig gondolhatna valaki kétségbevonására. S a szabadság határait sokkal inkább képes örömmel, mint aggodalommal eltölteni annak szemlélése, hogy a papság fölfogja a szabadságunk gyakorlását s megkedveli használatát. „A szabadság kebelén élve — ugymond igen helyesen Cavour — megszereti azt s ezáltal kárpótlást nyújt sok kellemetlenségért.”

A kérdés tehát nem az, hogy vajjon van-e joga a papságnak befolyást gyakorolni a választásokra, hanem hogy meddig terjedhet legitim befolyása. A kétségtelen, hogy valaminek a választók többi része, ugy a papság sem követhet el erőszakoskodást, nem lázithat, nem vesztegethet, sőt — ha egyszer törvénynyé válik a parlamentünk mindkét házán már átment választási törvényjavaslat — nem is etethet és itathat s hogy mindezen visszaélések tekintetében alá van vetve a törvényes polgári bíróságok illetékességének. Ezen általános szabványokhoz igen sokan azon követelést csatolják, a mely a felállítottuk kérdés tulajdonképeni anyagát képezi — hogy a papság ne gyakorolhasson a választásokra befolyást vallásának szellemi fegyvereivel.

— Popás János karánsebesi oláh gör. kel. püspök augusztus 31-dikére összehívta az oláh metropolita konzisztóriumot Nagy-Szebenbe, hogy a patriarkha-választó oláh kongresszus egybehívása iránt tanakodják és intézkedjék.

A „Reform” a patriarkha választás iránt folyó korteskedésekről írja, hogy Babes maga nem lehetvén érsek, azon törekszik most, hogy Bendella bukovinai érsek Czernoviczből hívassék meg a magyarországi oláhok patriarkha-székebe. Babes tehát Nagyváradról kiutazott Bengellához, vele konferált, vissza is jött, s ma már tény, hogy a román tulóknak, kivált a magyarországiaknak jeleltje Bendella.

Van azonban a magyar oláhok közt egy második párt is, melyet Kozma Parthén, Bonos Döme, Béán Mihály, Ivanescu és mások képviselnek és vezetnek, s melyet a mérsékelt pártjának nevezhetünk, s ez erősen küzd a Babes befolyása ellen

királynéja, aranyból készült ház, elefántos torony) s végre valamennyi szentet felszólítanak; ezzel mind leültek, s az ünnepélyes isteni tisztelet be volt fejezve; én beléptem tágra felnyitva az ajtót, s gyorsan léptetve előre, mint most felvett szokásom volt, mert úgy találtam, hogy a biztos, merész felépítésben s emelvényem méltóságos el foglalásában rejlik a nagy titok, hogy rögtön csendet biztosítsak magam számára.

A kétszárnyu ajtó, melyet az ima alatt kinyitottak volt, azonnal bezárult ujjal, egy tanítóné, munka szekrénykéjével kezében, elfoglalta meghatározott helyét; a tanítványok nyugodtan ültek könyveik, tollaik mellett, három szépen, az előrsön, jól megalázva folytonos hideg vizeletet által, ott ült egyenesen, kezeit szép csendesen ölkben nyugtatva, abban hagyta a susogást, puszogást, nevetkezést egymás között, s nem folytattak többé arcátlan beszélgetéseket jelenlétben: most alkalomszerűleg csak is szemekkel szóltak hozzám, de a mely közlekedési eszközökkel még mindig elég meglehetősen merész és kaczer dolgokat tudtak beszélni. Ha őszinte hajlam, jószág, szerénység, valódi szellem használták volna fel valaha, e ragyogó közegeket tolmácsokul, nem hiszem, hogy meg tudtam volna tartóztatni magamat, néha néha, vagy egy nyájas, felbátorító, sőt tényleges pillantással viszonzni azt; de ily körül-mények között, gyönyört találtam benne, hogy hívságos pillantásaira stoikus merev tekintettel felelhetek. A kik szépek, ifjak valának tanítványaim közül, valóban elmondhatom, hogy más bánásmódot tapasztalhattak tőlem, mint a hogy egy szigorú de igazságos felügyelő viselte volna magát irányukban. Ha

s Román Miron aradi püspököt kívánja az érseki székre emeltetni.

Egy minta-állam, mely gyerekeiben is él.

— Svoeizi levél. —

(Folytatás.)

Az augusztus 20-ka, e magyar, szent István királyos ünnep egy svájci faluban viradott remém. A hajnal hasadtával újra meg újra visszatérő dobpergés vert fel álmaimból, mi egy elmerengőbb, ábrándra hajlandóbb kedélyt könnyen azon édes illusio karjaiba ringathatott volna el, hogy bizonyosan valamely jó magyar városka ülné pihente ki a mult napnak fáradoimat, hol most vagy egy buzgó polgármester hirdeti a szent, királyos ünnep boldog felviradtát, nógatva az ájtatos és kegyetes öregeket az innapi toletté megkezdésére; vagy valamely jó magyar parancsnok hivatja a vitézeit a „Diszmonet” generalis reoratóijára. Én azonban tudván, hogy ma „kinder-fest” lesz a faluban, feltűnök sem találtam, hogy a lassu ütenyben vert riadó oly sokszor vissza-vissza tér ugyan azon helyre. Hisz a kiket a „Cadetten-tambur” fel akar riasztani, 6—12 éves apró kis vitézek s hajjal riadoznak a hajnali édes álom karjain, ha csak a mama commentárja nem segít a perregő dobszónak! kétszer-háromszor meg kell a pergő dobszónak könnyű kedélyöket csiklandani s a mamának mindannyiszor elmesélni a mai napon kínálkozó elményeket, hogy a kis bóbiskálók „ne bal lábbal ugorjanak ki az ágyból;” mert ha hajnalban „eltörök a kis csupor”, nincs ember, ki azt estig összerakja!

Rendre-rendre aztán még is tul estek a bajon, de csak a fiuk reggelre; miután a tárgysorozatban délelőtre a czéllövés volt csakis kitűzve, mihez tehát a hajadonok legapróbbjainak nem sok köze vala s így pongyolában fogyasztathák el még a reggeli kávé.

A csinos iskola-épület előtt a bokréta-fával dusan szégyelzett játszó téren gyülekeztek. A balkon mulhatatlanul fel volt díszítve zászlókkal, a Cantón és község s az állam czimerével s egy ós népnevelő és gyermekbarát mell-szobrával.

A főbejáratnál kétfelől elmés és tréfás kifejezésű szobra agyagból a „Művészet és Tudomány”-nak, továbbá a „Kézműves és kereskedő”-nek, mindenik alatt nagy olvasható betűkkel a gyermek észhez szóló versekben: intés vagy az illető életpálya feladata, az elérhető boldogság az által; kiemelve mindenütt, mint fő kellék a hűséggel párosult szorgalom stb.

A téren legelőbb — annak rendje szerint — két szakasz katonaság jelent meg sötétkék és szürke egyenruhában, hátultöltő — Martini-féle — kis puskákkal felszerelve. A vitézek legidősbje — kivéve a két kamaszabb parancsnokot — 12 éves lehetett, a legifjabbik pedig 6—7 évesek valának. Teljesen fegyelmet ösmerő két szakasz: dobszó és banda után ütenyre lép, vezényszóra teszi

valaki kétkednék ez örvádolás pontosságában, valódiságában, a mennyiben az több öntudatos önmegtagadást vagy Scipióféle önmuralmat feltételez, mint megnyitit hajlandók az emberek nekem tulajdonítani, ugy vegyék tekintetbe a következő körülményeket, melyek ugyan levonnak érdememből, de legalább igazolhatják igazságszeretetemet.

Tud meg tehát hitetlen olvasó! és fontold meg, hogy egy tanító oly álláspontot foglal el a tanítványával szemben, mely egészen különbözik azon helyzettől, melyben egy tánczos a bálban, vagy egy udvarló a sétányon áll. Egy tanár nem azért találkozik tanítványaival, hogy őket selyembe, muszelinebe öltözve illatos fűrtözött hajjal lássa, nyakuk alig fedezze a felhőszert finom csipkétet által, gömbölyű karuk tele karperecczel, lábaik könnyű tánczcsipkékbe szorítva, készen a tova lebegő tánczlepedőkre. Neki nem az a teendője, hogy őket a keringőben körülforgassa, bókokkal, udvaria s szólásformákkal táplálja, s szépségüket emelje a kielégített hiúság pirjával arcukon. Sem nem találkozik velök a sétányon finom fővénnyel behintett árnyas fasorai közt a zöld napsütötte parkokban, hova legesimább séta öltözeteikben mennek ki, kecseltjesen vállokra vetett sállal, kis kalapjuk alig fedezve fűrtjeiket, oldalt piros rózsával mely újabb árnyalatát leheli arcaikra a rózsás pirnak; az emberek szemök tele mosollyal, melyek tán épp oly mulákosnak mint egy ünnepnap verőfénye, de azért épp oly ragyogó mint az; neki nem kötelessége hallgatni élénk csövegéseiket, vinni utánuk napernyőket, alig nagyobbab egy széles zöld levélnél, kis fűrészes kutyájukat, vagy a szép spanyol agart vezetői utánuk szalagon. Nem, ő csak az ist-

a mozdulatokat és hivatása a mai ünnepélyen a kormányzat alkalmával fejezetet képezni, mint elő- és utó-csapat; az állomásokon pedig a praemi-mokkal feldíszített obeliszkot őriz mint őrcsapat.

Két óráig megjelent a többi bajtárs is a gyülekező téren, szépen megmozdultva és felöltözve (a mama által nagyrésze) civilben. Mindeniknek kalapjához szurva a jegy, mely az illető nevét és azon tábla megnevezését tartalmazta, melyhez az előleges lö-próba alkalmával beosztatott s a melyre ma is löni fog. A szülők egyrésze s az ünnepélyt rendező bizottság tagjai s a tanítók csakhamar „menet-rend”-be hozták a több századra menő, mégis kis csapatot, mely köze fogta a másfelől magas obeliszkot, melynek oldala teljesen be volt aggatva apró, kis erszényekkel, melyek fohér-kék (cantonalis) és veres fehér (szövetségi) színű czérnából foavák és a bennök rejlő ezüst pénzdarabokat, érmekeket kikan-dikálni engedték. A párkányok ezenkívül rakva valának különbféle — fiának való jutalom tárgyakkal. S fel-fel harsant banda-szóval kihuzódta a saját lövöldőjébe, hol esinos sátrak alatt már ott lappangot nagy kosarakban a délelőtti felfrísítő lágy kenyér- gyümölcs ártatlan mennyiségű másvalami képében, kiki elfoglalta helyét: a kis vitézek saját sorompóik mögött lőnek felállítva, honnan sorban a lőréshez szólítottak, mialatt kártyá-jokat beadták a pálya-bíráknak, kik a legnagyobb gondal és komolysággal vezették a „Lö-lajstromot” bejegyezve a tett lövések eredményét a naplóba és a kártyára is, mely utóbbi a növédeknek vissza-szolgáltatták. A négy lőrésnél négy öreg bácsi négy segédjével folytonosan puskát töltött (mert hisz né-melyek a puskacsónál is kisebb legény volt); s ke-zébe adta az odalépőnek, ha t. i. az elbirta azt, — különben pedig lekuporodott — ölébe fogta a kis jágert, bedrigálta kezét, lábát, fejét annak a löpöztárhoz cszölözött s még szükség esetén el is sűtötte a puskát s volt öröm és ujongás, ha ilyenkor a kis jáger centrumot talált és felugrott a tánczó, vörös inges bábu.

(Folyt. köv.)

Magyar tisztviselők országos egyesülete.

Videkről majd egyesek, majd többek nevében naponta ezen egyesület elnöksége és választmányához érkező megkeresések és kérdézőkördésekre egyenkint kimerítő választ nem adhatván, de különben is, miután tapasztalásból tudva van, hogy hosszú vajadás alakulás nem válik az illető egyesülésnek javára, nehogy ezen esetben is a vidéki érdekek ilyen fogalmak után indulva saját érdekeiket szem elől téveszték, ezen egyesület elnöksége szükségesnek és időszerűnek látta a következőket a tisztviselők és szellemi munkások tudomására juttatni, és ezen érdeklődéshez képest figyelembe ajánlani.

A tisztviselői kérdés, ugyanis felvetette magát pár év előtt már, de részint éppen a tisztviselőknek hazánkban zilált állapotánál fogva, hogy azok t. i. a társadalomban, figyelembe sem véve az egyes állásokkal járó felelősséget, figyelembe sem véve az azok irányában tett követeléseket, és talán éppen hátrá-

bában találkozik velök egyszerű öltözetükben, előtők könyvvel.

Némelyek nevelés vagy véralkat következtében a könyv-gyűlölő unalommal nyitja fel azt s a tanító mégis szépszerével be kell hogy tanítsa neki azt; másnak meg szellemi visszaretten a komoly tanulmányok elől, hátál, felázad, rossz szeszély nyomai mutatkoznak rajta, disztelen homlokárczolás zavarja meg az arcz összhangját, durva modor szorítja néha háttérbe a kellemes nyájas magaviseletet, mialatt mormogva ejtett kifejezések, melyek veleszületett, kiirthatlan aljasságra mutatnak, éktelenítik el a hang édes zengzetét. Kínél a kedély vidám, de az ész nehéz fel fogása, lomha, legyőzhetlen korlátolt-ságra talál ott minden tanítási igyekezet.

Hol ügyesség található, minden erély nélkül, ott tettetés, ravaszság, ezer meg ezer mesterfogások s kibuvó ajtók találhatnak fel, menekülhetni a szorgalom és kitartás elől; szóval a tanítóra nézve, a női fiatal szépség, női varázs, hasonlít az oly felfüggyőhöz, mely mindig visszajával van kifelé fordítva; s még ha néha meg is láthatja sima szép felét, akkor is nagyon jól tudja, hogy mily bogok, mily hosszú öltések s leszakított végek vannak tul-só oldalán, ugy, hogy alig jó kisértetbe botorul gyönyörködni a látszólagos szép alakzatokban, ragyogó színpompában, melyek a nagyközönség szem-léletére vannak kiállítva.

(Folyt. köv.)

„KELET” TÁRCZÁJA.

A tanár.

Regény.

írta: Currer Bell,

Eyre Jane, Shirley stb. szerzője.

(Folytatás.)

Tizennegyedik fejezet.

Ha pontos valék a Reutter kisasszony házának ahagyásában, épp oly pontosan jelentkeztem a ki-
zött órában; a következő napon még öt percczel
t óra előtt érkeztem meg, s a mint a tanterem
hajához érkeztem, mielőtt kinyitottam volna, gyors gá-
gó hangok üték meg füleimet s figyelmessé téve
érvettem, hogy a „priére du midi” (déli ima)
most foly járában. Vártam míg bevégezék.

Istentelenség lett volna pogány jelenlétemmel
széjök tolaodni. Hogyan hápogott és gágogott az,
melyik mondta az imát. Soha életemben sem azelőtt,
en az után, ilyen a gőzerő munkájához való siet-
sággal kiejteni valamely nyelvet még nem hallottam
előttré pére, aki étes au ciel” (mi atyánk ki, vagy
unyekben) csak mintegy lóvén hangzott el; azután
hárhoz intéztek szót, viérge céleste, rein des an-
t, maison d'or, tour d'ivoir! (égi száz, angyalok

nyukra írva a szerény ellátásukból kifolyólag családfelelősségi, gyermeknevelési és a mindenkori felett szükségeltető becsületes névnek megővése tekintetében reájok háruló terheket, egyetemesen legalább jó formán számításba sem jönnék, vagy legfeljebb csak akkor, midőn elkövetett hiba vagy botlás miatt őket ostromolni lehet, részint pedig önmaguk által ezen kérdésnek életbelépésénél elkövetett azon hibáknál fogva, hogy a most folyó év tavaszán csakis az állami tisztviselők mintegy kiváltságosíthatni híven magukat, foglalkoztak vele; a vajadásnál tovább sem bírt haladni.

A sokat gyógyítani hivatott 1874-dik év e téren is megteremtését, megértette az e kérdés körüli kezdeményezőkkel, mikép az voltaképpen a magán tisztviselőket, s azokon túl a nemzetnek szellemi eszközökkel dolgozó munkásait egyáltalában, az egyik telephől a másikba való mozgás, és vegyülés, s a munkálkodás közös eredményeiben érvényülő viszonyról fogva is egyiránt illeti; az ezen év tavaszán elmosódott jegecsekkel a nemlétezés semmijévé enyésztek az imént említett csoportokat egymástól az érdekek terén eddig távol tartotta határok is, és bizonyítékul annak, hogy természetes alappal bíró dolgok előbb-utóbb életjelt adnak, az imént említett módon tömörült tisztviselő és szellemi munkások kérdésének képviselői és szövőői pár százra megnövekedtek az évi május hó 30-án az egyesülést kimondották, és Szilágyi József val. bel. titk. tanácsos a nagyméltóságának elnökelete alatt, Hoffmann Sándor közoktatásügyi miniszteriumbeli titkár, és Dániel József kereskedelemügyi miniszteriumbeli osztálytanácsos alelnökökkel, 40 rendes és 20 póttagból álló választmányát és 5 tagból álló felügyelő bizottságát megalkotta, alapszabályait elveiben megállapította, a választmányt bizván meg azontul, hogy a különböző kezdeményezők által beterjesztett alapszabályokat alakilag áttekintse, és jóváhagyás végett a kormányhoz beterjessze.

Ezen választmány e célból június 11-én mint első ülését, elnök ö nagyméltósága elnöklése alatt egybegyűlt, és belső alakulási munkáját meg is kezdte, kijelölve a) az alapszabályok körüli teendőket ellátásával, b) a választmány teendőit szabályozó „Ügyrend” készítésével foglalkozandó bizottságokat.

Az erre következőleg július 2-án tartott választmányi ülésben megállapított az alapszabályok szövege; intézkedés tételét azoknak felsőbb megerősítés végettí beterjesztése iránt, megválasztott az ideig. titkár és pénztárnok és intézkedés tételét az előző számadatok rendbehozatala iránt.

Az alapszabályok július 11-én a belügyi miniszteriumhoz beterjesztvén, a választmány az idővesztéstől már annyival inkább, mert az elvállalt megbízás két évi vajadás utáni szülőtlőségnek természetével bírva, gondos és tevékeny munkát kíván, óvakodni elvül kimondván, hogy mikorra az alapszabályok megerősítve visszaérkeznek, ő is a munkához teljesen készen álljon, július 16-án ülést tartott, az alapszabályait megállapított és szakszótályt megalkotta, és megbízta ezeket, hogy mindenik feladatának természet szerinti teendőit keblében megbeszélje és legközelebbi jövőre vonatkozó programját felállítsa.

Augusztus 11-én azonban az alapszabályok megerősítés nélkül és módosítási észrevételekkel terhelve érkeztek a miniszteriumtól vissza, minél fogva, nehogy az ily módon meddővé vált néhány hét még többre szaporodjék, már 13-án tanácskozással állt össze a választmány, a magas kormány által jelzett módosításokat megtette, és a miniszteri leirat értelmében átalakított alapszabályokat 21-én már bemutatás végett a városi hatóságnál újból beterjesztette.

A tisztviselőség kebelében naponta élénkebben előtérbe lépő bajok orvoslásának vágya által vezérelve ezen választmány csak hogy im most közbeeső ideje az egyesületre kárba ne vesszen, 18—19-én ülést tartott, s ez napokon „Ügyrend”-jét állapította meg, s a pénztár kezelésére vonatkozó szabályok készítése iránt intézkedett.

Az érdeklődéssel viseltető tisztelt olvasó ennyit e magyar tisztviselők országos egyesületének életéről tudván, szükséges, hogy addig is, míg a kormány hatóságilag megerősített alapszabályok tudomásvétel végett közrebozsíthatnak; az egyesülésnek okairól és céljairól, s a céljuk elérésére kismélt eszközökről, a tagsági viszony és kötelességekről némi tájékoztatást nyerjen.

Az alakulás okai: a tisztviselőségnek elhanyagolt, tekintélytelen, elszigetelt és anyagilag romlásba dől, mondhatni minden tekintetben zilált, s az 1868-ban a fizetésekkel szembe fordított jövedelmeknek adósság-fizetés céljából lefoglalhatását elrendelő törvény által teljesen megnyomorított — állapotában rejlenek; céljai pedig az éppen ezen állapot által okozott, a végső perczben már segélyért kiáltó bajok orvoslása, mívegből, hogy maga a nemzet és a hazafiság érdekében ezen annyi ezer munkának szellemi, társadalmi és anyagi ügyei javulást hozó utba igazíttassanak, s általában ezen testületnek hathatós képviseltetést nyerhessenek a hivatottak csekély áldozattal járó egyesülésre szözlítanak.

Az e célra kismélt eszközök a célnak emberbaráti természeténél fogva szintén főleg és csupán erkölcsi természetű, és közhasznú intézkedésekben keresetvén, mindennemű üzérkedés ki van zárva, és az egyesület oda fog hatni, hogy a tisztviselőség és szellemi munkások által, a becsület, a kötelesség s az együvértartozás érzetének ápo-

lása által egyesekben úgy mint testületekben egymást kölcsönösen támogassák, anyagilag szintén — a meanyiben lehetséges lehet — a tagsági díjakból megta karított és más módok által létesített jótékony alapok segítségével elszegényedett, betegségben vagy aggságban sínlódó egyeseinek, továbbá özvegyeik és árváik ügyének felkarolása által, egymásiránt emberbaráti kötelességeket teljesítsenek; háztartási tekintetben pedig — egyelőre ugyan csak — a kereskedő házakkal, iparosokkal és szállító intézetekkel telepekkel létrehozott érdekezmények iránti egyezményeket által könnyebbé szerezzenek, a vidéki tagok irányában különben a fővárosban lakók minden alkalommal és esetben lehetőleg közbenjárjanak.

E célra a fővárosban állandó találkozási és tanácskozási helyiség tartatik, mely egyuttal Casinó minőségében hasznos olvasmány s (a kockázatos játékok szigorú kizárásával) szórakozási eszközökkel ellátatik, minek fenntartásához a fővárosi tagok 6. a vidékiek évi egy—egy forint tagsági díjjal kötelezettek járulni.

Az egyesületi választmány megbízásából
Mikár Zsigmond.
ideiglenes titkár.

A kolozsvári orsz. dalárünnepély.

Első nap.

Augusztus 27.

Magyarországi vendégeink érkezésére mozgásnak indult egész városunk; a fellobogózt hűzák, az ablakokban, erkélyeken, az utcákon a nagyszámú váró közönség birtette, hogy nagy ünnepünk van. Délután 2 órakor indultak ki vidám zene mellett a vasuti indóházhoz zászlók alatt a helybeli s más megérkezett dalárú, a tüzoltók s nagyszámú polgárság. Vendégeink érkezését a legközelebbi állomáson taracklóvások hirdették; alig pár percz alatt a különböző diszjelenyvel ellátott dalárok roppant raja lepte el a pályaudvart. Az érkezőket Biasini Domokos, a kolozsvári Dalkör elnöke üdvözölte a következő beszéddel:

„Kedves testvérek! Kolozsvár városa zene- és dalegyleti lelkesedve üdvözölnék benneteket megérkezésetek első perczében, midőn szerencsések vagyunk a zene, művészet és társdalegyleti kitünőségeit ezen negyedik országos dalárünnepélyen városunkban fogadhatni. Igen kedves testvérek! Mi örömmünepet ülnék, mert azon sok előítéleteket leküzdhetjük, melyek ezen koronként megújuló ünnepélyünknek gátolag állottak útjába, s most szép hazánk e távol eső városának jutott azon szerencse: titeket vendégszerető falai között, őszinte magyar vendégszeretettel fogadhatni, s e város bérczokszorú fogják a testvéri egyesülést, a meunyei zenét s a szívbeli az ajakra tödülő dalt viszhangzani. S e kedves hangok által felüdülve, átszellemülve, a teremtet istennek mondjuk s tisztelettel vagyunk papjai. A dalimát, ha művelt hévtől lángoló, szellemmel daloljátok.

És ti, kedves testvérek, eljöttetek a zene és dal hatalmával az egység, az őszhangzat kapcsát megerősíteni. Üdvözölve legyetek tehát a kolozsvári zene és daláregyletek részéről; üdvözölve legyetek, ti hazánkban bűszkeségei, mint a zene és művészet fáklavivői; üdvözölve legyetek szerett dalártestvérek! Lelesítő, buzdító dallamaitok varázsa legyen egy új biztosíték hazánk felvirágzásának és szabadsága megőrzésének. Legyetek kedves testvérek, tal, valamint innen a Királyhágón meggyőződve, hogy városunk lelkes polgársága, magasztos szellemű hölgyei, zene- és daláregyleti versenyezni fognak: itt töltendő napjaitokat igazi magyar vendégszeretettel kellemessé tenni, kérvén titeket arra, hogy a zenében és dalban általokat a női szívekhez birt kulcsnak sikeres felhasználásával emlékezzetek meg, hogy a szerelem határai rövid ideig tartanak, de a művészetéi elenyészhetetlenek s a földön csak egy öröklet van: a művészet.

Isten hozott! Eljettél!
Élénk éljenek kísérték a beszédet, mire az országos dalárszövetség elnöke Királyi Pál meleg szavakban mondott köszönetet a szíves fogadtatásért.

Erre a dalárdák betűrend szerint sorakozva a városba indultak, élükön a Salamon János és a nagyváradi tüzoltók zenekarával, kísértve a nagyszámú közönségtől. Ez impozáns menet egyik megragadó momentuma lesz vala ünnepélyünknek, ha a zuhogó eső meg nem zavarja. A kiinduláskor még szép időnk volt, de a megérkezésre már zuhogott a kéréltetlen eső s meg sem állott a késő éjj.

A menetet felérkezvén a városbázához, ugyanezkor gyújtottak rá a piaci torony harangjai egy gyászos bucsuztatásra, s az érkeztettek nagy részére nézve érthetetlenül lettek Simor Elek polgármester következő szavai:

„Tisztelt uraim!

Azon megtisztelő jelenet hatása alatt, hogy önk az országos dalárünnepély megtartása céljából városunkat megjelenésük által szerencsétlenni szíveskedtek, van szerencsém az országos daláregylet minden rendű tisztelt tagjait Kolozsvár közönsége nevében szívesen üdvözölni.

A puszták fiait elhagyttak családi tűzhelyeiket, eljötték körünkbe, hogy az egykor külön állami létet bírt, de a magyar testvérhonba beolvadt, azzal szíveink százasodó vágya teljesülésével örökre egyesült bérces Erdélyt, s ennek egykori fővárosát testvéri támogatással megtiszteljük.

Eljötték önk, hogy a mit őseink korában egyes vándor lantosok teljesítették, ma mint or-

szágos egyet, szívhez szóló dallamaik által a nemzeti közszellemet ébresztették, a hazaszeretetet szívenként fenntartták, bennünket, kik hazánkban nemzeti-ség és politikai vélemény tekintetben annyira elárgaztunk, együttartásra serkentének.

És mert a haladás egymagában nem elegendő az előhaladásra, civilisatio megteremtésére, hanem a nemes vélekedés, a jobb példának szemmel tartása s azoknak követése szükséges: eljötték önk, hogy országos ünnepély alkalmával a szeretett hazánk különböző vidékeiről megjelent daláregyletek egymás között nemes versenyre szálljanak, az által hazánk és fajunk előhaladását előmozdíják.

Midőn tehát önköt ily szép és nemes törekvésekért az öröm legélénkebb érzetével ismételve is üdvözölném és városunk nevében testvéri karokkal fogadnám: kívánom, hogy körünkben időzésük kellemes legyen, és kedves emléktív váljék.

Isten éltesse az országos dalárszövetséget!”

E beszédet követőleg a helybeli dalegyletek nevében Gyarmathy Miklós megyei főjegyző a következő beszéddel üdvözölte vendégeinket:

„Isten hozott, testvéreink a dalban!

E néhány szót, a melyet hoztátok a kolozsvári Dalkör és Hilaria nevében intéztek, fogadjátok oly meleg kebelbe, mint a mily forró szívből erednek.

Isten hozott apostolai a dalnak, a kik napi foglalkozástok között is tudtok időt szakasztani arra, hogy a legszelidebb muzsának áldozatok s műveljétek minden művészetek között az egyedülit, a melylyel vétkezni nem lehet: jól tudván, hogy azzal is nemzetünknek tesztek szolgálatot.

Épen azért harmadszor is isten hozott testvéreink a hazaszereteten! a kik nem csak édes dallal jöttetek ajkaitokon, hanem bizonyára elhoztátok szívetekben a hűrt is a melynek rezgése a legédebb, legmagasztosabb hangokat, a hazaszeretet hangját zengi. Oh hallassátok e hangokat mentől többször és mentől hangosabban: higgyétek el e hangok egyesülése lesz a jelen ünnepély legszebb harmóniája. Mert bár mélyen meg vagyunk győződve, hogy Magyarországi dalárainak jelen tanálkozása nem maradhat eredmény nélkül a dalművészetre általában s különösen nemzeti zenénk; mi mégis azt fogjuk a legszebb eredménynek tartani, hogy e szép haza különböző vidékeinek fia egymást megösmervén, becsülni tanulják s egymást lelkesítvén erősödni, izmosodni fog a hit, hogy a haza nem veszhet el, e nemzet élni fog. Azért fel-fel a nemes versenyre, mutassátok meg a hazának, mutassátok meg a világnak, hogy Magyarország dalárai nem csak dalban, hanem hazaszeretetenben is versenyeznek egymással.

És ha néhány rövid nap mulva sorstok tőlünk elszölit, — legyen fájjáb az elválás, mint a mily örvendés a találkozás. És az együtt töltött napok emléket őrizzük meg és ápoljuk szeretettel s fűzze az még szorosabbra kötöttünk a testvéri szeretet kötelékét.

Magyarország dal és zene művészei, dalköltői és dalárai sokáig éljenek!”

Mindkét beszédet éljenek szakitották félbe és követték s ezzel befejeztették az eső által annyira megzavart fogadási ünnepély.

Estve a színházban találkoztunk. A színház előtere pompás díszítésével mindenkit meglepett, a sűrű lombdíszítés, lobogók, világítás valóban dícsőretére válnak az élelmes rendezőségnek. A zufoit ház és ünnepi hangulat, mintha a közreműködőket is fellavilanyozta volna; az összes színi személyzet diszmagyarban éneklé el a Hymnust s az allegoriat képletek szünni nem akaró tapokra ragadták a közönséget. Ezt követőleg „a betyár kendője” még nem adatott színházunkban annyi élettelle, mint most. Legyen elég ez alkalommal csupán Kovács és Eibenschütz M. kitünő alakításait emelnünk ki. Elsőnek egész tehetsége játszott s a második, bár mint kezdőnek e szerep nagy feladat volt. felfogással, érzéssel és melegséggel személyesíté Erzit.

Előadás után a lövölde termébe gyűlt vendégeink tekintélyes része; kiméletlen esőnk volt oka, hogy nem voltak ott mindnyájan. Salamon János elbűvölő zenéje mellett nem sokáig vártattak magukra a vidám pohárköszöntők, Simon Elek polgármester Királyi Pálra, Királyi Pál gr. Eszterházi Kálmán díszelnökre, Kerekes Samu Simon Elekre, Szász Béla a szász dalárdák itt levő tagjaira, emeltek poharat, utóbbit a brassói dalárda egyik tagja a közös egyetértésre mondott köszöntőjével viszonzott. E köszöntők azonban csak kis részét tették az elmondottaknak. Az estély bár óhajtottunk volna, hogy többen vegyének részt, megfelelő czímének, mert losoncziai, pécsiek, esztergomiak stb. stb. mindnyájan barátkká lettünk. Legyen örök e barátság közöttünk.

A Petőfi-siremlék ügye.

A nagy költő halálának huszonötödik évfordulója alkalmával több oldalról nyilvánult magán körkben és a saját terén azon óhaj; vajha megjelölve lenne ma a hely, hol a leghazaszeretőbb kebel utószor sohajtá a haza szent nevét! Oh hánszor adtunk mi is kifejezést e kívánságnak, mi, kik a Nagy-Küküllő völgyében élve, gyakran érinjük lábainkkal ama gyászos emléktű csatáért, melynek porát a költő szívveré szentelte meg! Előttünk emelkedik amott az erdőkoszorúta oldalán a jogtipró zsarnokság büszke emléke örökös kérdőjelként: „büszke nemzet! hol a te dícsőség, hol hőseid emlékei? A vesztett csaták füstjével elszállt lelkesedés.

sed. Egykor nemzettől nagyokat is, de ma már nagyoknak tisztele se él benned!” S mi e szemrehányásra megrezenzünk elmerengésünkben; de völgyben végig rohanó szél megrázsa mészázó lelkünket s egy szellemnek biztató, lelkesítő hangja véljük fölsimerni benne. E halmok, e völgyek örök viszhangja:

„Ott essem el én,

A harc mezéjén;

Ott folyjon az ifjui vér ki szívemből.”

Itt esett el ő, e harc mezéjén; itt folya a ifjui vér ki szívéből. E földet jelölő ki végzete síjál. E szent sir egykoron a hálás utódok záródó célja leend, kik eljönnek keletről és nyugatról a borulni a halomra, melyen a világszabadság szellemfáklya lobog.

De messze irányozza vándorlépteit az utók gyermeke? Hol érintse csókjaival a port, ha a kőtársak meg nem jelölik a hősközös sírját kik érted haltak szent világszabadság?

Egy siremlék állítására már évek előtt indított gyűjtés e vidéken, de fájdalom! a törésznem ébresztethetett fel elég nagy körben s a bgyűlt összeg csekélyebb, hogysen egy Petőfi méltó siremlék felállításához elegendő lenne. A gHaller Ferencz elnöksége alatt szövetkeztek meg egy látszik, ki is fáradtak a gyűjtésben; kivált mőta a legbuzgóbb gyűjtő és pénztárnok Imre György elhalt, már három év óta nincs semmi élejel e tekintetben. A legutolsó gyűjtés Székely-Kreszturon az Ajtai Gyula és Lengyel Janka esküvőjén volt, hol alólírothoz, mint egyik gyűjtőh aradi Ternájgó Caesar 10 fitot és Ajtai Albert fitot tett le a nevezett alaphozcsatolás végett.

Az eddig begyűlt összeg mintegy 1500—60 forintba megy és a segélyvári takarékpénztárban kszeltetik „Petőfi-emlék” czimű könyvecske melett, mely könyvecske a néhai Imre Gy. utódai által őriztetik Héjasfalván.

Az eszmét azonban jó lenne localis characterből kiemelni s országos ügyggyé tévén az alaptők hirlapok általi gyűltés útján oda növelni, hogy siremlék mihamarább felállítható legyen. Mire tögybarát és gyűjtő nevében a hazai hirlapszerkesztőségek figyelmét föl is hívja.

Kozma Ferencz*)

BELFÖLD.

Algyógy, augusztus 20.

Algyógy, hazánk legszebb, legregényesebb helyeinek egyike, mely gyógyjerejű meleg forrásával eléggé ismeretes, közelebből, augusztus 20-án igaszép ünnepélynek volt színhelye. A feledhetlen királynak, a kereszténység első bajnokának hazában, Szent Istvánnak tartott emlékünnepé.

Sokan jelentek meg a vidékből, továbbá: Gyula-Fehérvár, Nagy-Enyed, Dévár, kiknek nagyobb része szálláshány miatt a faluba kénytelenítették beszállani. Az istenitizetelet az ünnep méltóságához illőleg tartott meg számos hallgató jelenlétében. hajtandó lett volna, ha a szászvárosi Dalkör — megugyan csak most alakult meg, mindazáltal pár lépte által életrevalóságának jelét adta — közműködik. Az ünnepélyt kedélyes, derült színezettáncmulatság zárta be, s Gyógy bizonyára töltő hazai fűrdőkkel is kiállan a versenyt, ha a nyrészt elhanyagolt, s csaknem romban lévő fűrdőhelyiségek nem gátolnák több vendég megjelenését. Tervebe vétetett ugyan az újabb időben a fűrdő nagyobbitása, s czélszerű épületekkel ellátása tekintetéből, egy részvénytársulat alakítása, mely azonban miután — Dr. Lészai Dániel ur, az ügyelkezdeményezője és buzgó pártolója elhunyt, mindedig — a vidék s mondhatni hazánk nagy részén kárára — nem létesült.

Vajha akadna, ki az elejtett fonalat erőlyes ujra fölvéná s az ügyet ohajtott eredményhez vezetné. Faxit Deus!

Incze Jenő.

Külföldi szemle.

Kolozsvár, aug. 28.

Az orosz kormány magatartásáról a Serran kormány elismerése ügyében a berlini „Nat. Zt” 21-éről kelt pétervári levelet közöl, mely több tekintetben érdekes felvilágosításokat ad arra nézmiért nem követi Oroszország e kérdésben Németország példáját. Levelezo nézete szerint Bismarck hczeg mindenekelőtt azon kormányoknál igyeke az elismerést keresztülvitetni, melyek alkalmas nagyobb rokonszenvet tápláltak a carlisták irá. Ez államok közt legelől álltak Anglia és Franciaország; a többi államoknál az elismerésnek csak nralis jelentősége van. Németország minden állan meg akart ugyan az eszmének nyerni, de ha Oroszország elhalasztja az elismerést, ennek nincs na jelentősége. Oroszországból a carlisták nem kapipénzbeli vagy más támogatást, s a lázadók nagy jól tudják, hogy még Oroszország rokonszenvére s számíthatnak. A mi másrészt az elismerést illet ez orosz fogalmak szerint kizárólag az uralkodó s m ély es actusa. Sándor csár pedig nem igen s

*) Részünkről a legnagyobb készséggel nyitunk tért adakozások közzétételére s felhívjuk az olvasó közönséget, mely már annyiszor mutatta ki áldozatkészségét, hogy egye magáévá e nemzeti ügyet.

reti Serranot, ki már annyi kormányt szolgált és árult el.

„Ha az orosz állam fontos érdeke forogna szóban — írja levelező — a czár bizonyosan elfojtaná személyes érzelmeit, hogy amaz érdeket ne károsítsa. Ily érdekről azonban nincs szó. Sem Oroszországra, sem Spanyolországra nem igen fontos, hogy elismeri e Serrano névtelen kormányát.”

Végül levelező azon állítás ellen kel ki, hogy Oroszország ezen eljárása a német-orosz viszonyokra kedvezőtlenül hatott volna.

Mint a francia lapok jelentik, Mac-Mahon tábornagy sejt. végén ismét nagy körutat teend Provence és Languedoc vidékein. „A Journal des Debats” a tábornagy mostani utazása idején fölmerült jellemző eseményekről vezércikket írt s végül így nyilatkozik: „A köztársaság elnöke befejezéséhez közelítő körútja idején úgy szólván minden lépten-nyomon észlelte a határozott kormány iránt egyhangulag érzett szükségletet s reméljük, hogy ez észleletet számba veendő.

A nemzetgyűlés is alig fogja kikerülhetni, hogy azon meggyőződést érvényre ne emelje, „hogy első tanácskozásait a közhatalmak oly élénken sürgetett szervezésének kell szentelni.

Az orleanista „Journal de Paris” ugyanígy ítéli meg a körút jelentőségét. „Minő érzelem — írja a lap — lép az utazás idején a legvilágosabban elértébe? Azon érzelem, hogy a császárság, a köztársaság és a monarchia közt kötött hét évi szünetet special intézmények által kell megszüntetni, melyek előjára és eredménye abban áll, hogy a nyugalom, a kiengesztelés, az állandóság ezen időszakban, melynek egészen kivételes jellege van, biztosítsák. A nemzetgyűlés conservatív többsége nem maradhat süket e hanggal szemben s lehetetlen, hogy elmulassza magatartását e szerint szabályozni.” Maine-et-Loire megyében tudvalevőleg sept. 13-án lesz a képviselőválasztás. A választó mozgalom már hivatalosan megindult. A monarchisták jelöltje Bruas Károly a kereskedelmi kamra elnöke s a megyei bizottság alelnöke. Bruas ur már közzétette programját s a legszívesebben igéri védeni a septenatust és Mac Mahon hatalmát. A köztársasági párt jelöltje Maille, volt augersi maire, kit Broglie herceg elmezdított volt. A bonapartistáknak szintén lesz jelöltjük; a pártok kilátásairól a lapok még nem szólnak.

KÖZLEMÉNY

a gyalui tűzkárosultak javára történt adakozásokról.

A szolgabíró Pop Miklós ur gyűjtő-ívén adakoztak: Petrán János ur 10 frt. Vajda László ur 2 frt. Pop Leontin ur 2 frt. Pop György ur 2 frt. Duszt József ur 1 frt. Szilasi Gergely ur 2 frt. Pop László ur 2 frt. Lázár Sándor ur 2 frt. Seres István ur 80 kr. Összesen 23 frt. 80 kr.

Rosenberger Ignác ur gyűjtő ívén adakoztak: Korbuly Bogdán ur 10 frt. Kvassai Ferenc ur 10 frt. Tauffer Ferenc ur 5 frt. Himmelstein Mor ur 2 frt. Horovics ur 2 frt. Rimeburgné 1 frt. Kovács Károly 1 frt. Weis Izsa 1 frt. B. M. 1 frt. Eszterházy János gróf ur 5 frt. Báldi László ur 4 frt. Merza Joáchim 2 frt. Kipfelhausel 2 frt. Biazini D. 2 frt. N. N. 1 frt. Rosentfeld József 1 frt. Krausz Mayer 3 frt. Schwarz József 3 frt. Bernádt József 1 frt. N. N. 5 frt. Bidermán Alajos 2 frt. Simai Miklós 5 frt. Rosenberger Salamon 2 frt. Kun Filip 2 frt. Sigmund Elek 3 frt. Szabó József 10 frt. Mikes Károly gróf ur 5 frt. Ajkler Alajos lelkész ur 2 frt. Pop Miklós ur 5 frt. Összesen 99 forintot.

Beteg László ur gyűjtő ívén adakoztak: Beteg László 10 frt. és 100 szál szélészkát, Tauffer Ferenc 100 szál szélészkát, Bányai Károly 1 frt. Bárány Mari 1 frt. Bárány Lukács 1 frt. Csiki József if. 80 kr. Egyvalaki 1 frt. Egyvalaki 1 frt. Gajzágó Bogdán frt. Verzár Gergely 1 frt. Marosi Ignác 1 frt. Czimmerman Tücsök 1 frt. 1 frt. Stulbach Jakab 1 frt. Medgyesi János 1 frt. Székely és Poszler 80 kr. N. N. pestről 1 frt. N. N. pestről 80 kr. Dobál Izák 1 frt. Gebhardt Pál 1 frt. Özv. Tamási Bogdánné 1 frt. Vikol János 1 frt. N. N. 1 frt. Molnár 1 frt. Benkő Károly 1 frt. Marza Kajtán 1 frt. M. János 1 frt. Toth Péter 50 kr. Egyvalaki 50 kr. Dobál Antal 1 frt. Szacsvai Dénes 1 frt. Tavaszi Miklós 1 frt. Kónya 50 kr. Abrahám Antal 50 kr. Egyvalaki 1 frt. Moricz Mor 1 frt. Sz. T. V. 1 frt. Filker Elek if. 1 frt. F. J. 1 frt. D. Szócs 1 frt. Braun Mór 1 frt. Valaki 40 kr. Antko 50 kr. Losonczy János 1 frt. Megyesi 50 kr. egy pesti 1 frt. egy névtelen 50 kr. Összesen 48 fr. 90 kr.

Adakoztak továbbá: a Rosenberger Bernádt 100 szál szélészkát, gróf Csáky György ur 4 frt. Rosenberger Simon 1 frt. Amster Sámuel 40 kr. 3 névtelen 60 kr. Összesen 7 frt.

Ezeneken kívül az összes 25 károsult családot a szerencsétlenséget követő egymás utáni 2 napon el látták egy-egy ebéddel. gróf Eszterházy Kálmánné 6 nagysága és Klein Frigyesné urasszony. Adakoztak továbbá kenyér és egyéb élelmiszerekben sokan.

Mindezen adakozások a szerencsétlenek közt a segélyező bizottság által kiosztatván, úgy a nem-mesen buzgoló gyűjtőknek mint a szíves adake-

zőknek, a sors által sujtottak nevében halás köszönet nyilváníttatik.

Gyalu, 24-ik augusztus 1874.

Péchy Elek
jegyző

NAPI HIREK.

Kolozsvár, aug. 28. 1874.

— **Király ő felsége** Aug. 25-én reggel érkezett a brucki táborba. — A király kíséretében voltak Albrecht főherceg, Maroicé orsz. parancsnok, Pejacevics lovassági főfelügyelő, Mondel főszárnysegéd, Beck ezredes és több főtiszt. Aug. 26-án Szónyón utazván át, Komárom megye részéről Bathó Bálint alispán által üdvözöltetett; mire ő felsége következőleg válaszolt: „Szíves megelégedéssel fogadom Komárom képviselőjének hódolatát. Ha népem ép oly kitartó polgári kötelességeit teljesítésében, mint a mily erők és kitartók a vár falai: akkor jó és balszerencse közt bizony nézhetünk a jövő élébe.”

— **Ma este fél 8 órakor** lesz a dalárverseny az orsz. daláregyesületnek e célra jelentkező egyletei közt, általuk szabadon választható műdarabokkal. A pályadíjak következők: Egy ezüst serleg (kolozsvári hölgyek díja). Egy fűdeles ezüst billikom ezüst tálcával (kolozsvári hölgyek díja). Kolozsvár története diszkidásban (Kolozsvár város díja). Egy karnagyi álvány ezüst gyertyatartókkal (kolozsvári hölgyek díja). Egy ezüst üteny pálcza (kolozsvári dalkör díja). A dalárversenyben következő dalegyletek vesznek részt: Az apatini, hold-m.-vásárhely, kecskeméti, m.-vásárhelyi, n.-várad, pécsi, pesti, szegedi, sz.-udvarhelyi, szentesi, ungvári s váci. A versenyek legyeket miközött tagjainak legkisebb száma 16 és leg több 32.

— **Ma délelőtt 9 órakor** az összes dalegyleti tagok az unitárius templomba gyűltek össze, hol az aug. 30-án tartandó dacsarnoki előadás műsorába fölvetett karok öszipóbaja tartott meg Erkel Ferenc Richter János s Huber Károly vezénylete mellett. Ennek végeztével az orsz. daláregyesület elnöksége értekezletet tartott, melynek tárgyait a dacsarnokba való kivonulás sorrendjének kijelölése, a dalárversenybíráknak az egyletek által meghatározott modozat szerinti megválasztása s a versenyző dalegyletek sorrendjének sorshuzás által való meghatározása képezte.

— **A korcsolyázó egyletnek** tegnapi mulatása a redoutban kedvezőtlen auspiciumok között kezdődött meg, a siker is csak árnya volt ez egylet régi szép mulatásainak, melyeknek a redout fényezés parquettje a jobb napokban tanuja volt. Pedig a csinnal feldiszipított terem, s az ezen alkalomra hozott Oláh József debreczeni bandájának magyaros zamatu játéka több résztvevőt érdemeltek volna. A nap főtényezői azonban a dalárok valának s így igen természetesen találjuk, hogy a közönség szívesebben kereste fel őket mulatóhelyeiken. A kitűnő zene egyébiránt így sem maradt hatástalan a jelenlevő hölgyek kis de bájos csoportjára s a lábmulatás, mint Molière a táncot nevezi, éjjelen tul tartott.

— **K. Biásini Domokosné**, mint a Kolozsvári dalkör zászló-védasszonya, s K. Biásini Domokos a dalkör elnöke, vasárnap déli 1 órakor a lövöldben díszvendéget adnak, melyre a dalünnepélyre megjelent díszvendégek s az összes dalegyletek, valamint a helybeli és fővárosi sajtó képviselői hivatalosok.

— **A nemzeti színházban** e hó 29-én, holnap, a fővárosi elsőrendű művésznők, művészek, a kolozsvári „Dalkör” és „Hilaria” dalegyletek közreműködésével tartandó nagy díszhangverseny műsorozata: I. „Prolog.” A kolozsvári orsz. dalárünnepély alkalmára írta Szász Gerő; szavalja Felekiné Munkácsi Flora urasszony. II. „Dala magyar” versenydal Erkel Ferencztől; előadja a kolozsvári „Dalkör.” III. Hegedűverseny Felicien D.-tól. Előadja hegedűn Huber K., Huber Jenő zongora kísérete mellett. IV. Nagy ária „Araviata” című dalműből, zongora kíséret mellett éneklí Balázsé Bognár V. urasszony, V. Fauszt keringő Liszt Ferencztől, zongorán előadja Sipos Antal ur VI. Magyar dalok. Éneklí. Balázsé Bognár Vilma urasszony. VII. Daltól szokott lelkesülni a magyar. Dalszövegét írta Mezei József, zenéjét Gnussch Károly a „Hilaria” karnagya; előadja a kolozsvári „Hilaria.” A fennirt t. művésznők és művészek a dalár egyesület iránti szívességből működnek közre. Kezdeté fél 8 órakor.

— **Értesítés.** A f. hó 30-án vasárnap rendezendő zártkörű táncestélyre meghívók az idő rövidsége miatt nem küldethetnek szét. A résztvenni kívánók jegyet válthatnak 1 frtjával a dalárünnepélyt rendező bizottság b-monoruteczai központi irodájában. A jegyek névre állíthatnak ki s másra át nem ruházhatók. Kolozsvárt, 1874. aug. 27. Hory Béla, bizottsági elnök.

— **Az unitáriusok** ez évi főtanácsgyűlése vasárnap f. hó 30-án reggel veszi kezdetét; délelőtt 10 órakor ünnepélyes isteni tisztelet lesz, mely alkalmával, minthogy a főtanodai ifjúság még nincs együtt, hír szerint a jelenlevő dalegyletek közül valamelyik fog énekelni. A főtanod 300-at meghaladó tagjai közül már is többen érkeztek meg, fontos közgazgatási, tan- és pénzügyi kérdések kerülnek szónyegre. Channing- és Pringle-tanszék felállítására és rendszeresítése van tervben. Annak idejében — ha

tehetjük — bővebb tudósítással szolgálunk. Kár, hogy az ülések egészen és minden tárgyra zártak.

— **Jakab Elek** levéltári igazgató s történész, mint a „H. Ztg.” írja, Nagy-Szebenbe érkezett.

— **A n-szebeni** ágostai hitvallásnak lelke szévő Müller Frigyes, ujjegyházi lelkész, medgyesi helyettes lelkészszé pedig Oberth János választatott meg.

— **A n-szebeni** katolikus legényegylet, ma színelőadásal, énekekkel, szavalattal és táncszelal egybekötött előadással ünnepli meg alapítási ünnepélyének évfordulóját.

— **Baleset.** Ujjegyházban a napokban a cséplőgép a legderékabb gazdának jobb karját, a mint vigyázatlanul kezével a gépbe nyult, annyira szétzúzta, hogy ennek következtében amputálni kellett.

— **A gyalui** égettek segélyezésére a gróf Eszterházy udvarban aug. 23-án tartott műkedvelői előadásról a következők közltek lapunkat. Előadásra „Marcián hercegnő” című, Görner után 5 képben magyarosított vigjáték volt választva, a szereplők erejéhez képest meglehetősen nehéz jelenetekkel halmozva el, de e nehézségeken a gyermeki ügyesség bámulatosan diadalmoskodott az e célra igen ügyesen a szabadban felállított és nagy csinnal rendezett színpadon, dacára az esőnek, mely akkor kezdett hullani, midőn a darab legérdekesebb fordulatai voltak szőnyegen, — ám de azért a lelkesültség sem a szereplők, sem a szép számmal egybegyűlt közönség részéről — kik között Kolozsvár derék polgármesterét Simon E. urat, Biró Pált s az arisztokrácia számos tagját láttuk — nem csökkent; senki sem gondolt a záporral, midőn a fűrgő gyermekcsoport ügyes mozdulatai, helyes fölfogása és értelmes csengő csevegéseiben gyönyörködhetett. A czimszerpben gr. Eszterházy Irma a hű, gögös, végre megalázott hercegnőt kitűnően személyesítette. Jégezok királyfiában gr. Eszterházy Dénes remekelt ritka fölfogás és természetesen mozdulatokkal. A császár szerepe Kovácsnai Géza, a kamarasé pedig Klein Viktorban ügyes személyesítőkkel találtak. Nem hagyhatom említés nélkül a főudvarmesternét (gr. Eszterházy Ágnes) ki a varázs fazék kofasága közben előforduló nehéz meglepetéseket ritka sikerrel vitte ki és a hercegnő udvarhölgyeit (Klein Róza, Gr. Eszterházy Paula, gr. Csáky Lili) kik nem annyira háládatlan szereplők — mint ügyes előzőkösük és méltóságos magatartásuk által bilincseltek le a néző közönséget. A többi szereplők is, minden elfogultság nélkül mondhatom, hogy díszreteresen betölték helyüket. — Az előadást Tompa „Jégvirágok” című költeménye Tóth Mihály ur által szavalva — előzte meg. — Ennyit az előadásra vonatkozólag, de tekintsük a jótékony célra begyűlt összeget s abból következtessünk az érdekeltségre. A kik esmerjük a helyi körülményeket, a legjobb esetben sem számítottunk többre 40—50 frt bevételre s a legnagyobb örömmünkre ez alkalommal kellemes csalódásban részesültünk, mert a begyűlt összeg 140 frt 67 krt tesz, mely a mai napon át is adatott a helybeli szolgabíró urnak a tűzkárosultak közti egyenlő kiosztás végett; csak az sajnos, hogy az adakozókról nyilvános kimutatást nem tehetni, mivel nem sikerült kellő pontossággal jegyzésk. Végre meg kell említenem gr. Eszterházy Kálmánné 6 nagysága buzgósságát, ki a legnagyobb odaadással karolta fel ez alkalommal is a szerencsétlenek ügyét, ugyanis s nsga volt indítványozója a jótékony célú előadásnak s lelkesen fáradozott annak kivételén nagy áldozatokkal. Ha jól értesültem, a nemes grófné hasonló czélból most újra egy tombolajáték rendezésén fáradozik.

— **Dalár-ünnepélyünk** (mert hogyan is kezdődhetné másként mai napság az üjdonság) az irodalom terén is mozgalmat idézett elő. Az egyik új jelenség az „Emléklapok”, a dalárünnepély hivatalos közlönye, szerkeszti Salamon Antal. A tegnap megjelent első szám — élen Hegedűs István sikerült alkalmi költeményével — elég kimerítő utasítást ad az idegennek s ügyesen állítja össze a nap eseményeit. A második új jelenség már alig érdemel szót. Ez egy nagy ivnyi könyomatu „röpirat” — melyet tegnapi számunkban jóhiszeműleg ajánlunk, de, mely bizony nem igen érdemi meg azt az előlegezett ajánlást. Itt-ott felesillan egy kis halvány élezcseke — de általában véve több az alya, mint a lángja. (Reméljük, ezek után mi is csak kapunk egy sánta viczetet, mint a „Polgár” és „Társadalom.”)

— **A tordai** önkéntes tűzoltóegylet folyó év augusztus hó 2-án tartott nyári mulatásának összes jövedelme volt 576 frt. 69 kr. ebből felülfizetés 75 frt, 9 kr. kiadás 203 frt. 39 kr; tisztá jövedelem 373 frt. 30 kr. A midőn ezt a megnevezett egylet parancsnoksága nyilvánosságra hozza, a t. ügybuzgó és áldozatkész felülfizetőknek köszönetét nyilváníja. Torda, 1874. augusztus 26. Velits Ödön h. parancsnok.

— **A nyomdai** küldöncz-fiukra sok méltó és méltatlan panaszt szoktak az újságírók a közönség elé terjeszteni; illő tehát, hogy egyszer egy mulatságos eset fordulván elő, azt is nyilvánosságra hozzunk. A teremtmények e specialis fajtajának, köz tudomásulag az a fő foglalatossága, hogy a szerkesztőseget kézirattért zaklassa. Történt tehát, hogy egy nagyon fiatal példány, ki még csak pár napja piszkolja magát a betű-mosó kefével, beállit hozzánk s nagykomolysággal szól: „Istálók bugyiláriát!” — (érted: tárcza-kéziratot)

— **Szent István** napja Brassóban. Brassó magyarsága létfontartási és művelődési érdekeinek anynyira éntudatára ébred, írja a „Nemere”, hogy nyiltan és nem mint sulytalan tömeg adhat érzelmeinek, bazaras érzületeinek kifejezést. A Szent István király napjára rendezett dalárünnepély megmutatta, hogy a magyarok Brassóban életképesek. Az estély a szó szoros értelmében magyar zamatu volt. A „Szózat” és „Hymnusz” éneklése, a hazafias darabok elszavalása szinte elfelejtette a magyarokkal, hogy mennyi államellenes izgatás történik Brassóban. A dalára kitett magáért s még a százok elismerését is kivívta. Török tanító méltánylandó szorgalmat és ügyességet fejtett ki valóban cínos értekezése megírása és előadása körül. A szavalatok teljesen sikerültek. Az érdekes estélyen egy pár száz is volt, a románok és izraeliták pedig teljes számmal jelentek meg.

— **Egy híres** lapp férfiú. Szt.-Pétervárott július 30-án hunyt el Subow Pállap férfiú. Az elhunyt 1784-ben Kildin szigetén született. 1860-ban Subow mint Kola félsziget lapjainak követe Szt.-Pétervárra érkezett, hol megbízói nevében a kormánytól rendszabályok alkalmazását kérte, hogy megakadályoztassék a megszőkött norvégiai gonosztevők további bevándorlása a félsziget területére. E hivatalan vendégek ugyanis, uszoros telekvásárlók segítségével, a legjobb legelőket birtokukba keríték. — Subow több ízben az orosz földrajzi, valamint az orosz kereskedelmet és ipart fejlesztő egylet tárgyalásában is részt vett valahányszor oly kérdések voltak napirenden, melyek Oroszország északi részeit is érdeklék.

— **Czethal**, mely egy hajót támad meg. A londoni „Shipping Gazette” a „Minstrel King” bárka kapitányának egy jelentését közli, mely szerint az említett hajó 1874. május 19-én az 54° déli szélesség és 85° nyugoti hosszúság között éjjel utáni 2 órától kezdve reggeli 6 óráig ügyes nagy ságu czethal által vétegett üldözöbe. A hal a hajót többször megrohanta, s midőn a czethal a hajó alá került, annak orrát 12—18 ujnyira emelte ki a vízből. Egy ízben kidobta helyéből a kormányt, mely alkalommal s kormányt tartó két tengerész földre terítettett. A hajó legénysége ekkor ijedtében előkérésset mindenféle pipót, dobót, meghúzza a harangot, megszólaltatta a ködkürtöt és kegyetlen lármát csapott, mire aztán a czethal otthagytta a hajót. A megtámadott hajó 150 lábnyi hosszú és a czethal is majdnem ily hosszú volt, a hajó legénysége legalább 130—140 lábnyihozzsúra becsülte.

Távirati tudósítás a bécsi tőzsdéről

Aug. 27-én 5% Metalliques 71.75 frt. Kamat — — 5% Nemzeti kölcsön 74.85 frt 1860 Kőlesőn 10,875. — Bankrészevény 973 Hitelintézeti részvények 24,225 London 109.70 ft. st. Ezüst 103.85 Cs. kir. arany —. —. Napoleondor 8.81 —.

Urbéri kötvények: Magyarországi 78.25. —. Temesi 77 Erdélyi 75. Horvátországi 80. —.

Felelős szerkesztő: Szász Béla

Minden betegnek erő és egészség
gyógyszer és költség nélkül:
az igen kellemes
Revalescière Du Barry
Londonból. (209—209)

A delicat gyógytápszer Revalescière du Barry elenyésztet minden betegséget, mely a gyógyszerrel kezdett t. igyomor, ideg-, mell-, tüdő-, máj-, mirigy-, nyálhártlya- lélegző-, húdász- és vesehajók, tuberculozot, vérhasat, aszkort asthmát, hurutot, emésztéshányt, dürgulást, hideglázt, szédülést, vértelenséget, fuligust, élmérgést, hányást meg terhes állapotban is, diabéteszt, bukomorogást, soványodást, csúsz, köcsé-nyét és sápkört. Kivonat 76,000 bizonyítványból gyógyulásokról, melyek minden gyógyszerrel dacoltak:

73.928 sz. bizonyítvány.

Waldeg, Stajerh. 3. apr. 1872.

Az ön Revalescièrejének köszönhetem, hogy 50 éves létemre, két évig folytonosan használnál azt, léz- és lábból-lásomat némcsak teljesen meggyógyultam, s mint legjobb koromban ismét dolgom után láthatok. E nagy jótéteményér fogadja meleg hálámát.

Sigmo Br.

73.268 sz. bizonyítv.

Trapani, Sicilia, 13. apr. 1870.

Nőm, borzasztó ideg- és bilisus fájdalommal áldoztam, az egész test feldagadásával, szívd. gással. Államatusággal és hypocondriassal párosulva, az orvosok által fel lőn adva, midőn elhatároztam magam du Barry — fészetheten Revalescièrejéhez folyamodni. E drága szer barát im nagy bámulásra rövid időn meggyógyított ama borzasztó fájdalmakat s, nőmet annyira helyreállítá, hogy ámbár már 49 éves, táncmulatásokban tevékeny részt tud venni. Ezt kötelességem a hasonló bajokban szenvedők érdekében, hálás köszönetem mellett, tudatni önnek.

Atanasio Barber.

Táplálóból lévén a húsánál, a Revalescière éltetéseknél gyermekeknél 50-szer olcsóbb a gyógyszerrel.

Fontos bádószelvényben 1 frt 40 kr. 1 font 2 frt, 50 kr., 2 font 4 frt 50 kr., 5 font 10 frt. 12 font 20 frt. 24 font 36 frt. Revalescière kétszeresült szelvényben 2 frt 50 kr és 4 frt 60 kr. Revalescière csokoládé porban és táblákban 12 csészére 1 frt 50 kr. 24 csészére 2 frt 50 kr, 48 csészére 4 frt 50 kr. Porban 120 csészére 40 frt. 238 csészére 20 frt, 576 csészére 36 frt. Kapható Barry du Barry és társa által Bécsben, Wallfischgasse 8 sz. Valamint minden városban jó gyógyszerésznél és fűszeráránál; a bécsi ház el is küldi minden irányba postai utánvét mellett.

Kolozsvárt: Binder Károlynál. Debreczenben: Miklóvics István a „Kigyóhoz” címzett gyógyszeráránál. Dunaföldvár: Nadhera Pálnál. Brassóban: Fabik Ede és Jekeliuszál. Gyula-Fehérvárt: Mihelyes Zeigmund gyógyszerésznél. Marosvásárhelyt: Fogarassy Demeternél. Pétervárt: Török Józsefnél. Temesvárt: Quirinyi Alajos és város gyógyszeráránál.

Nem hivatalos.

(317) A sokféle, különösen órákra és arany ékszerekre vonatkozó hirdetések közt, némely csak a vidéki közönség részére van szánva. Óvakodni kell a vásárlástól, ha az eladó czéje nem nyújt elegendő kezeséget. A tölem vásárolt órákat és arany tárgyakat mindig becséreltem vagy visszavettem, ez a legszigorúbb üzleti jóhitelenség bizonyítéka!

Hihetetlen, de igaz!

- 10 és 12 frt. egy valódi angol ezüst henger óra, tömör lánczsal, medaillonnal, tokban, kulccsal, 5 évi jótállás mellett és egy tartalék órával. Ugyan ily chronidőmérő órák finomul aranyozva csak 12 frt 50 kr.
- 15 és 20 frt. egy gyakorlati, jó kemény remontoir-óra, ugynev. császár óra, legjobb gyártmány, a mit csak képzelni lehet, orvosoknak és lelkészeknek nem lehet eléggé ajánlani ez órákat, mert elegendő bizonyítékok vannak, hogy az efféle órák egyetlen perczével sem változnak.
- 15 és 18 frt. egy modern katona-óra, könnyű, csinos, amellet felette elegáns és izlése, amellet fűdolog, hogy igen pontos és meges olesó, az ily órához mindenki kap egy dívatos óralánczot óratulccsal, tokot, medaillont 5 évi jótállás mellett.
- Csak 18 vagy 25 frt. egy valódi angol ezüst horgony-óra, savonett duplafedéllel, legfinomabb metszéssel, lánczsal és jótállási tértvénnyel.
- Csak 13 frt. egy valódi angol ezüst, tűzben aranyozott chronometer-óra lánczsal, talmiarany medaillonnal, börtökkel és jótállási tértvénnyel.
- Csak 16 vagy 17 frt. egy valódi angol Prince of Wales. remontoir-óra, leg-erősebb csűreg, kristályüveg és nickelmetszerrel, tömör talmiaranyból, ez órák előnye mások felett, hogy kulcs nélkül lehet felhuzni; ezekhez kap mindenki egy lánczot, medaillont és jótállási jegyet ingyen.
- Csak 14 vagy 17 frt. egy egészen kicsiny valódi ezüst, valódi aranyozott hőlgy-óra nyaklánczsal és jótállási jeggyel.
- Csak 20 frt. egy valódi angol, tűzben legfin. aranyozott ezüst chronometer-óra dupla köpenyvel, legfin. zománczozva, lánczsal, medaillonnal és jótállási jeggyel.
- Csak 18 vagy 20 és 25 frt. egy valódi angol horgony-óra, 15 rubintá lánczsal, medaillonnal, börtökkel és jótállási jeggyel.
- Csak 20 és 25 frt. egy ezüst, kulcs nélküli remontoir-óra lánczsal és medaillonnal.
- Csak 40, 50 és 60 frt. arany hőlgy-órát gyémántokkal.
- Csak 30, 35 és 40 frt. egy valódi angol ezüst remontoir-óra kettős fedéllel, jótállás mellett, szabadal. ellátva.
- Csak 23, 25, 27 frt. egy arany hőlgy-óra lánczsal, medaillonnal és jótállási jeggyel.
- Csak 35, 45, 50 frt. egy valódi angol arany horgony-óra kristály üveggel.
- Csak 60, 75, 100 frt. egy finom arany remontoir-óra kristály üveggel. 105 és 115 frt. dupla fedéllel.
- Csak 200—300 frt. egy valódi angol chronometer remontoir, dupla fedéllel és kristály üveggel.

Ezen kívül minden bárhol, vagy bárki által hirdetett óranemek olesóbban.

Igazítási műhely.
Régi órák, gyakran drága családi ereklyék, igazíttatnak s új gyanánt állíttatnak helyre. Az igazítások ára 5 évi jótállással 1 1/2, 3, 5—10 frt.

Aranyárak

a bécsi cs. kir. pénzverde által hivatalosan megpróbálva.

Gyűrűk.

Hőlgy-gyűrűk: 6, 7, 8, 9, 10, 12, 14, 15 ft.
Pecsenyő-gyűrűk férfinak: 8, 10, 11, 12—20 frt.
Mátka-gyűrűk: 5, 6, 7, 8 frt.

Arany óralánczok.

Lánczok, rövidék, kulccsal: 15, 20, 25, 30, 35—80 frt. minden kigondolható alakban.
Lánczok, hosszúak sima és fagonnirozott szorítóval, gyönggyel vagy rutával: 23, 30, 35, 40, 50, 55, 60, 65, 70, 80—150 frt.

Arany medailleok.

urak és hőlgyek számára.
valódi kövekkel: 14, 16, 18, 20, 22, 24, 30, 35, 40, 45, 50 frt.

Arany garniturok.

Brocheok és fülbevalók: 18, 20, 24, 30, 35, 40 frt.
Valódi gyönggyel v. kövekkel: 36, 40, 45, 50—200 frt.
Gyémánt v. brilláns: 60, 80, 90, 100—150 frt.

Arany fülbevalók.

Lencsék gyermekeknek: 1.25, 1.50, 1.75.
2, 3 frt. kövel és anélkül.

Levélbeli megrendelések.

postai utánvét, vagy az összeg beküldése mellett, 24 óra alatt teljesítenek. Kivá-
natra órák és arany áruk, utánvét mellett, választás végett megküldetnek, s a meg nem tartott
darabokért a pénz visszafizetnek.

Aram olesóbbak a legolcsóbbaknál bárhol, s igényeimel a kor színvonalán állók.
Mindazok, a kik új órákat vagy arany tárgyakat kívánnak rendelni,
Mindazok, a kik régi órákat vagy régi arany árukat kívánnak jővők becsérelni, kéret-
nek czégemhez fordulni.

FROMM FÜLÖP,

óra- és arany-áru-gyáros,
Rothenthurmstrasse 9 sz. a Wollzeilel szemben Bécsben.
Kérem a czéget jól megjegyezni.

Az országos dalár ünnepély alkalmából

megérkezett n. érd. vendégeket és mindazokat, kik az

ERDÉLY

ismertetésére vonatkozó irodalmi termékek iránt
némi érdekl. viseltetnek; bátorodik az alantirt kiadó hivatal, a nála
megjelent művekre szives figyelmeket felhívni.

Kolozsvári orsz. dalár-ünnepélyi emlék,

a legszebb helyről fölvett és jól sikerült, Kolozsvár
főterét ábrázoló két fényképpel.

Ára csinos borítékban 1 ft 20 kr.

Helység-névtár,

a Királyhágón inneni rész, (Erdély) községeinek betűrendes névtára; a
közigazgatási és legújabb törvényezéki felosztás szerint, a postakerületek,
adóhivatalok és az országos vásárok kimutatásával, hivatalos adatok után
összeállította B. L. Ára fűzve 1 ft 50 kr.

Erdélyország történetei tára,

br. Kemény József és Kovács István által

I. kötet 1540 — 1600 1 ft 40 kr.
II. „ 1566 — 1613 1 „ 40 „

Erdély történelme.

Irta Kovács László. 6 kötet fűzve 12 frt.

Erdély régiségei.

Második bővített kiadás 36 fametszvényvel. Irta Kovács László.
Ára fűzve 3 frt

Székelyhonról.

Irta Kovács László. Ára 1 frt.

Kolozsvár sz. k. város lakosai és lakásai

1869 — 70-ki népszámlálás szerint. Ára 40 kr.

Emléklapok Kolozsvár előkorából.

Irta Vass J. Ára 40 kr.

Erdély nevezetesebb családjai

czimerekkel és leszármazási táblákkal, 30 fametszvényvel.
Ára 3 frt 15 kr.

Kolozsvárt

Stein János

könyvkereskedése és könyv-kiadó hivatala.

Nagy érdekl. lesznek a mostan helyt időző

ERKEL ÉS ZIMAY

nagy zeneköltőink tisztelői és barátai,

a főnnebbi művészek legújabb felvett könyvmatu
diszes arczképe iránt, melyek Stein János könyvkeres-
kedésébe Kolozsvárt megérkeztek és egyenként
csak egy forintjával megszerezhetők.

! ERKEL és ZIMAY arczképei !

(318)

(1—3)

Makk hirdetés.

A mltsgos gr. és br. Bánffy csa-
lád kalotaszegi közös uradalmához tartozó
Csucsa, N. Sebes, Trányis és Visági hatá-
ron elterülő, mintegy 10,000 hold terü-
letű bikkos erdejében lévő makk termés
t. 1874 évi szeptember-hó 20-kán
d. e. 9 órakor árvereztetni fog B. Hu-
nyadon a mltsgos uradalom inspektoránál,
hol a föltételek addig is megtekinthetők.

GYARMATHY ZSIGMOND,
inspektor.

(307)

(5—5)

Egy 38 éves egészséges férfi,
nős, 1 gyermek atyja, feddhetlen, a
ki Erdélyben a csendőrségnél 13 éven át,
többnyire mint altiszt szolgált, a 3 hazai
és a szláv nyelven ír és olvas, mint er-
dős, vagy gazda, esetleg mint inok, va-
lamely uraságnál, azonnal vagy Szent-
Mihály napra állandó alkalmazást keres.
Felvilágosítást eszközöl és közvetít e lap
kiadóhivatala.

(436)

(21—24)

A Diána-fürdőben

naponta a szokott órákban a jóté-
kony hatású gőzfürdő nem kü-
lönben a meleg kádásfürdők
reggeltől estig, a legillendőbb árban
élvezhetők, különös tekintettel lé-
vén a minden felekezettü tanuló
ifjusági részére, a kik is főképpen
a délutáni órákban fele árban, ugy-
mint 30 kr-ért részesülhetnek, a testi
tisztaságot és egészséget előmozdító
fürdő-intézetben.

Kolozsvárt, 1873

a Diánafürdő-igazgatósága.

(266)

(9—12)

POLLAK

ujjonnan nyitott

27 kr.

általános

áru-csarnoka

Bécsben

Mariahilferstrasse 1.

elad, az áru minőségét és valódiságát illetőleg a
legszigorúbb jótállás mellett, nagyban és
kicsinyben

gyapju ruhaszöveteket

minden fajból a legfinomabbakat, simát, csikost
vagy sottist, valamint lüstrét, bareget, grenadint,
gazirt, ripszet, mozarbiquet, jaconatst, cosmano-
siperkált, batistot, brandantint, egyszínűt vagy min-
taszerintit. Creton (török modoru báló öltönyök szá-
mára) rumburgi, hollandi vagy félkész silézai
cérnagolyosot, cic és csipkettigényűk atlaszgradl,
ágyneűt vászon, damaszt törülközők és asztalken-
dők, szőrvánkos és pamlagészövetek, chifon „/„ és
„/„ szálcs, nankink selyem nyakraválók, harisnyák,
keztülek, vászon és batist, zsebkendők és sok más
ezer tárgy.

Csak

27 krajczárért

kapható rőt, darab és pár száma. Az elküldés
utánvét útján pontosan és lelkiismeretesen teljesít-
tetik. Minták és árjegyzékek ingyen bérmentve kül-
deinek.

! Legolcsóbb dalárünnepi emlék !

(319)

(1—*)

Ma került ki sajtó alól

A DALÁR

cimű humoriszticus röpirat.

A dalárünnep emlényeül számos képpel és képtelenséggel.

Szerkeszté Dobocsányi Gyula (a kolozsvári n. színház tagja.)

Kapható e lap a dalárünnepély egész tartama alatt minden könyv- és papir-
kereskedésben, úton-útfélen.

Ára csak 20 krajczár.

Vidéki megrendelések 25 krajczár előleges beküldése mellett teljesítenek.

A ki vesz, annak lesz
Nagyon mulattató ez
Yes, yes, yes

! Számos jelesül sikerült illusztrációval !

Nyomatott Stein János m. k. egyetemi nyomdászánál az ev. ref. tanoda betűivel Kolozsvárt.